

บทความวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

Factors Affecting Opinions of The Administrators of Agricultural and Technology Colleges in The Whole Country Concerning The Agricultural Education Reform for Life Project.

ยุพินพรรณ สิริวัธนกุล

Yupinphan Siriwananukul

รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา

Kriengsak Pattamarakha

รองศาสตราจารย์ ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บุญรัตน์ บุญช่วย

Boonrat Boonchoay

อาจารย์ วิทยาลัยการอาชีพสมเด็จพระเจ้าพะโคะ สงขลา

คำสำคัญ : ผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ความคิดเห็น โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

Key words : Administrator; Agricultural and Technology College; opinion; Agricultural Education Reform for Life Project

Abstract

The objectives of this study were to examine the socio-economic, physical and psychological factors affecting administrators opinions concerning implementing the Agricultural Education Reform for life Project, to find out problems and obstacles in the project and to investigate the administrator's

recommendations for the project. The studied sample was 205 administrators in all agricultural and technological colleges in Thailand. Out of the 205 questionnaires used to gather data, 183 questionnaires were responded.

From this study it can be seen that most respondents were males, with an average of 47.3 years. The majority of respondents had completed a Master's degree, in agriculture and held a position of educational assistant administrator. The period of administration was between 1-12.7 years. They did not obtain payment from the project during the period of implementing the Agricultural Education Reform of life Project, which ranged from 2.3 to 4.5 years.

In terms of physical factors, 92.3% did not have difficulty commuting from their residences to their colleges. In addition, they agreed that the locations of the colleges were moderately appropriate and very appropriate. With regard to psychological factors, 60.7% had high motivation while 39.3% had below average motivation.

The result of statistical analysis showed that the administrators having different job position will have significant difference with opinions concerning the Agricultural Education Reform for life Project. Moreover, three independent factors : motivation, the amount of participation in seminar and salary of administrators were statistically significant correlation with opinions towards implementing the project. And the stepwise multiple regression analysis revealed that three factors : motivation, salary and the amount of participation in seminar were highly significant affecting administrators opinions concerning the Agricultural Reform for life Project .

In relation to administrative problems, the respondents stated that high level disagreed with supervising students as a special duty because of the unbalanced payment. Moreover, they did not punctually receive the budget, and expenses were insufficient to cover increased prices at the present time. Problems with students included inattention, lack of responsibility, opposition to regulations and the different levels of students background. These make managing equal education difficult.

The suggestions from the researcher are that colleges should prepare residence, areas for agricultural projects, public utility system, irrigation system and reservoir at least two weeks before the colleges open, and teachers as well as administrators should be role models and cultivate virtues and morals to students. Administrators' opinions towards the Agricultural Education Reform for life Project should be considered as information to help improve the project. Additionally, more seminars should help administrators better understand the project, make more success in implementing the project that help develop beneficial agricultural workers. The result of statistical analysis showed that there was a statistically significant correlation between four independent factors : motivation, job position, salary and the amount of participation in seminar with opinions towards implementation the project. And the stepwise multiple regression analysis revealed that three factors : motivation, salary and the amount of participation in seminar were highly significant affection administrators' opinions concerning the Agricultural Education Reform for life Project.

In relation to administrative problems, the respondents stated that high level disagreed with supervising students as a special duty because of the unbalanced payment. Moreover, they did not punctually receive the budget, and expenses were insufficient to cover increased prices at the present time. Problems with students included inattention, lack of responsibility, opposition to regulations and the different levels of students' background. These make managing equal education difficult.

The suggestions from the researcher are that colleges should prepare residence, areas for agricultural projects, public utility system and reservoir at least two weeks before the colleges open, and teachers as well as administrators should be role models and cultivate virtues and morals to students. Administrators' opinions towards the Agricultural Education Reform for life Project should be considered as information to help improve the project. Additionally, more seminars should help administrators better understand the project, make more success in implementation the project that help develop beneficial workers.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางสังคมเศรษฐกิจกายภาพและจิตวิทยาของผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตรวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโดยใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศ จำนวน 205 ราย ของประชากรทั้งหมด และได้รับการตอบกลับมาก 183 ราย

จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 47.3 ปี ส่วนใหญ่เรียนจบปริญญาโท สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ตำแหน่งหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นผู้ช่วยบริหารฝ่ายจัดการศึกษา อายุราชการที่ดำรงตำแหน่งของผู้บริหารส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-12.7 ปี ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้รับค่าตอบแทนจากโครงการนี้ ส่วนระยะเวลาที่เข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต เฉลี่ย 2.3-4.5 ปี

ปัจจัยทางกายภาพ พบว่า ผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ร้อยละ 92.3 ไม่มีปัญหาในการเดินทางจากบ้านพักถึงวิทยาลัย ส่วนความเหมาะสมของสถานที่ที่วิทยาลัยตั้งอยู่ ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง และเหมาะสมมาก ในส่วนของปัจจัยทางจิตวิทยา พบว่า ร้อยละ 60.7 มีแรงจูงใจสูงต่อการปฏิบัติงานในโครงการ ขณะที่ร้อยละ 39.3 มีแรงจูงใจต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน จะมีความแตกต่างกันต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเพื่อชีวิต นอกจากนี้ปัจจัยอิสระ 3 ตัวแปร คือ แรงจูงใจ จำนวนครั้งที่เข้าร่วมสัมมนา และเงินเดือนของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของผู้บริหารในการปฏิบัติตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน พบว่า มีตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปร คือ แรงจูงใจ เงินเดือน และจำนวนครั้งที่เข้าร่วมสัมมนา มีผลต่อระดับความเห็นของผู้บริหารในการปฏิบัติตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ส่วนปัญหาต่างๆ ที่ผู้บริหารพบ คือ ครู-อาจารย์มักจะยุ่งกันในการรับหน้าที่พิเศษ ในการควบคุมเด็ก เพราะค่าตอบแทนที่ได้รับไม่ค่อยสมบูรณ์ ส่วนด้านงบประมาณที่ได้รับไม่ค่อยตรงเวลาในการปฏิบัติงานจริงๆ และรายจ่ายอื่นๆ ไม่เพียงพอต่อสภาพความเป็นจริงในยุคปัจจุบัน ส่วนปัญหาของนักเรียน คือ ไม่ตั้งใจเรียน ขาดความรับผิดชอบ

ต่อการเรียนและการทำโครงการโดยไม่ค่อยปฏิบัติตามกฎของสถานศึกษา และพื้นฐานของนักเรียนในโครงการมีความแตกต่างกันสูง ยากต่อการจัดการศึกษาให้เท่าเทียมกันได้

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย คือ วิทยาลัยควรจัดเตรียมสถานที่พักอาศัย พื้นที่ทำโครงการเกษตร ระบบสาธารณูปโภค การจัดระบบการใช้น้ำ และแหล่งน้ำให้เพียงพอก่อนเปิดเรียนล่วงหน้าอย่างน้อย 2 สัปดาห์ และนอกจากนี้ครู-อาจารย์ และผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดี และที่สำคัญยิ่งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนเป็นเยาวชนที่ดี ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงให้โครงการดีขึ้น นอกจากนี้การจัดสัมมนาเกี่ยวกับโครงการที่เกี่ยวข้องให้บ่อยครั้ง จะช่วยส่งผลให้ผู้บริหารมีความเข้าใจ และทำงานให้โครงการปฏิรูปการเกษตรเพื่อชีวิตประสบผลสำเร็จ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุคลากรทางด้านการเกษตรต่อไป

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจมาจากภาคเกษตรมาเป็นเวลายาวนาน การที่จะปลูกฝังให้เยาวชนของชาติสนใจและรักการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นนโยบายที่รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนเป็นอย่างยิ่งซึ่งจะมีผลทำให้ภาคเกษตรที่ตกต่ำอยู่มีความเจริญก้าวหน้าขึ้นไป ในปี พ.ศ. 2538 สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยมีปัญหารายได้ของรัฐไม่เพียงพอ กับรายจ่ายในแต่ละปี สถานภาพทางการเงินขาดความคล่องตัว หลายๆ คนผิดหวังกับภาครัฐกิจ เลยต้องหันหน้าเข้ามาพึ่งภาคเกษตร ทำให้ภาคเกษตรกลับมีความสำคัญขึ้นอีกครั้ง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนในสาขาเกษตรเพิ่มมากขึ้น จากสถิติของกรมอาชีวศึกษา (2541 : 8) พบว่า จำนวนผู้สมัครเข้ารับการศึกษาในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2539 มีผู้เข้าเรียน ทั้งหมด 18,760 คน ปี พ.ศ. 2540 ผู้เข้าเรียนทั้งหมด 21,513 คน และปี พ.ศ. 2541 มีผู้เข้าเรียน ทั้งหมด 24,317 คน

โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตเป็นโครงการหนึ่งที่อยู่ภายใต้การดูแลของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งเน้นให้การศึกษาแก่บุตรหลานเกษตรกร ซึ่งเป็นผู้มีใจรักในอาชีพเกษตร รักการพัฒนาตนเอง มีการเรียนแบบนักเรียนประจำ เรียนวิชาชีพเกษตร ที่นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ มีการทำโครงการเพื่อหารายได้ในระหว่างเรียนและนำผลผลิตส่วนหนึ่งไปประกอบอาหาร โครงการนี้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบัน ในช่วงของการดำเนินงานของแต่ละสถาบันที่ผ่านมาได้พบกับปัญหาและ

อุปสรรคนานาประการซึ่งกรมอาชีวศึกษา (2540 : 12) ได้สรุปผลการประเมินจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบางแห่ง พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่ ได้แก่ ปัญหาด้านบุคลากรมีไม่เพียงพอ งบประมาณที่ใช้ก็อยู่ในวงจำกัดและไม่เพียงพอกับค่าของเงินที่เปลี่ยนไป นักเรียนขาดระเบียบวินัยและไม่ค่อยมีความรับผิดชอบในการทำโครงการ ทำให้โครงการที่นักศึกษารับผิดชอบไม่ค่อยสัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร นอกจากนี้สถานศึกษาส่วนใหญ่จัดเตรียมความพร้อมการพัฒนาที่พักอาศัยไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนดก่อนวันเปิดภาคเรียน เนื่องจากบุคลากรต้องรับผิดชอบงานประจำที่มีอยู่ก่อนแล้ว ฯลฯ

จากความเป็นมาและปัญหาที่พบบางประการดังกล่าวข้างต้น เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดความคิดและสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตในทุกวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศไทย ทั้งนี้ผลจากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตให้มีความเหมาะสมและสัมฤทธิ์ผล ตลอดจนมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม กายภาพ จิตวิทยาและความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และผลของปัจจัยทาง

ด้านเศรษฐกิจ สังคม กายภาพ และจิตวิทยาต่อความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

สมมุติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมุติฐานจากแนวคิดเชิงทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ว่า เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ อายุราชการในฐานะผู้บริหาร จำนวนครั้งในการสัมมนา เงินเดือน ผลตอบแทนที่ได้รับจากโครงการ ระยะเวลาที่เข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการ ปัญหาการเดินทางจากที่พักถึงวิทยาลัย ความเหมาะสมของสถานที่ที่วิทยาลัยตั้งอยู่ และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นแนวทางให้หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ คือ กรมอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศ มีความเข้าใจและทราบความคิดเห็นและปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

2. สามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขโครงสร้างของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตที่กองวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษารับผิดชอบ

3. สามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและวิจัยในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมกายภาพและจิตวิทยาที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในทุกภูมิภาคของ

ประเทศ จำนวน 45 วิทยาลัย จำนวนผู้บริหาร 225 ราย ซึ่งผู้บริหารแต่ละวิทยาลัย จำนวนวิทยาลัยละ 5 ราย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหารการศึกษา ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายจัดการศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานการศึกษาและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรกิจศึกษาซึ่งผู้บริหารเหล่านี้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับโครงการปฏิรูปการศึกษาเพื่อชีวิต

2. เนื้อหาสาระในการวิจัยได้กำหนดข้อมูลในแต่ละกลุ่มไว้ดังนี้

2.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม กายภาพ และจิตวิทยา ประกอบด้วย

- เพศ
- อายุ
- วุฒิการศึกษา
- ตำแหน่งหน้าที่
- อายุราชการในฐานะผู้บริหาร
- จำนวนครั้งในการเข้าสัมมนา
- เงินเดือน
- ผลตอบแทนที่ได้รับจากโครงการฯ
- ปัญหาในการเดินทางจากบ้านพักถึงวิทยาลัย
- ความเหมาะสมของสถานที่ที่วิทยาลัยตั้งอยู่
- แรงจูงใจ

2.2 ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต ทั้ง 10 ด้านคือ

ด้านการเตรียมความพร้อมของวิทยาลัย

- 1) เตรียมสถานที่เพื่อรองรับการเข้าเรียนของนักเรียนในโครงการฯอย่างเพียงพอ
- 2) ปรับปรุงพื้นที่เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทำโครงการเกษตรไว้ให้พร้อม
- 3) จัดเตรียมแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพียงพอต่อการทำโครงการฯ
- 4) งานสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า

- ประปา เพื่ออำนวยความสะดวก
เพียงพอต่อความต้องการของ
นักเรียน
- 5) จัดเตรียมครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์
สำหรับงานตามโครงการไว้อย่าง
เพียงพอ
 - 6) เตรียมบุคลากรที่มีความรับผิดชอบ
ไว้พร้อมต่อการปฏิบัติงานตาม
โครงการฯ เช่น อาจารย์ผู้สอน
อาจารย์ที่ปรึกษา และครูพี่เลี้ยง
 - 7) เตรียมโครงการเกษตร เช่น โครงการ
ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ไว้ให้เพียงพอ เพื่อ
จะได้มีวัตถุดิบในการประกอบอาหาร
ในช่วงแรกของการเข้าเรียน
 - 8) กำหนดครูพี่เลี้ยงต่อจำนวนนักเรียน
ที่รับผิดชอบ 1:30 มีความเหมาะสม
- ด้านการจัดเตรียมที่พักอาศัย**
- 9) ดำเนินการก่อสร้าง หรือปรับปรุงที่
อยู่อาศัยให้มีความน่าอยู่น่าอาศัย
 - 10) พัฒนาที่อยู่อาศัยให้ถูกสุขลักษณะ
 - 11) กำหนดข้อตกลงหรือกติกาในการ
อยู่ร่วมกันอย่างเหมาะสม เช่น การ
รักษาความสะอาด เวลานอน
ตื่นนอน เวลาการทำงานบ้าน
การทบทวนบทเรียน ฯลฯ
 - 12) การวางแผนและการจัดส่วนพื้นที่ใช้
สอยในบ้านพักให้เหมาะสม
 - 13) จัดเวรยามในการรับผิดชอบในการ
ดูแลรักษาความปลอดภัยของ
ทรัพย์สิน ในที่พักอาศัย
 - 14) จัดบริเวณที่พักอาศัยรอบนอกให้
เหมาะสม
 - 15) เตรียมที่พักอาศัยได้มาตรฐาน และ
เหมาะสม เช่น มีมุ้งลวด เหล็กตัด
โต๊ะทำงานและที่อ่านหนังสือ มีตู้

สำหรับใส่เสื้อผ้าและของใช้ส่วนตัว
ฯลฯ

ด้านการพัฒนาพื้นที่ทำกินของนักเรียน

ด้านการจัดการเรียนการสอน

เช่น พืชศาสตร์ สัตวศาสตร์ อุตสาหกรรมเกษตร ช่างกลเกษตร และธุรกิจเกษตร ฯลฯ

- 28) การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง จากแผนงานหรือโครงการ ฯลฯ ที่นำเสนอขออนุมัติ มีส่วนในการเสริมสร้างประสบการณ์ ทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง

ด้านการทำโครงการของนักเรียน

- 29) นักเรียนได้ทำโครงการเกษตรอย่างต่อเนื่อง
- 30) การทำโครงการเกษตรของนักเรียนเป็นที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร
- 31) การทำโครงการเกษตร ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความชำนาญในด้านการผลิต การจัดการและการตลาด
- 32) การทำโครงการเกษตรของนักเรียนเป็นการสร้างนิสัยให้รักอาชีพเกษตร อันเป็นที่มาของรายได้
- 33) การทำโครงการเกษตร เป็นการสร้างนิสัยให้นักเรียนมีความรู้และทักษะในการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

ด้านการสนับสนุนการทำโครงการ

- 34) ได้รับการสนับสนุนโครงการจากหน่วยงานราชการและเอกชนภายในจังหวัด
- 35) ได้รับความร่วมมือจากการสนับสนุนโครงการฯ จากบุคลากรภายในวิทยาลัย
- 36) ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนโครงการฯ จากชุมชนในท้องถิ่น
- 37) ได้รับการสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตจากงบประมาณของจังหวัดเกี่ยวกับพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์น้ำ

พันธุ์ปลา และอื่นๆ อย่างเพียงพอ

- 38) รัฐให้การสนับสนุนเงินทุนอุดหนุนสำหรับทำโครงการเกษตรแก่นักเรียนคนละ 5,000 บาท/ปีการศึกษา

ด้านการประกอบอาหารและการรับประทานอาหาร

- 39) นักเรียนได้รับความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการเลือกเตรียมวัตถุดิบที่จะเอามาประกอบอาหาร
- 40) นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักโภชนาการและสารอาหารในวัตถุดิบที่นำมาประกอบอาหาร
- 41) นักเรียนมีความรู้และทักษะในการปรุงอาหารสำหรับรับประทานที่ถูกต้องลักษณะ
- 42) นักเรียนมีความรู้และทักษะในการทำความสะดวกภาษาหัด อุปกรณ์ในการประกอบอาหาร
- 43) นักเรียนได้หมุนเวียนรับผิดชอบในการประกอบอาหารและจัดเตรียมอาหารในการรับประทานอาหารร่วมกัน
- 44) นักเรียนมีความรู้และทักษะในการจ่ายตลาด การคำนวณวัตถุดิบในการประกอบอาหาร
- 45) วิทยาลัยได้จัดเตรียมอุปกรณ์งานบ้าน งานครัว ไว้บริการนักเรียน

ด้านการบริหารเงินอุดหนุน

- 46) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุน เงินกองทุนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม
- 47) ได้แต่งตั้งตัวแทนนักเรียนเป็นคณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุนและเงินกองทุน

48) คณะกรรมการที่ประกอบด้วย
อาจารย์ และนักเรียน ร่วมกันร่าง
กฎระเบียบการปฏิบัติว่าด้วยการ
บริหารเงินอุดหนุนและเงินกองทุน
ได้อย่างเหมาะสมและสามารถ
ตรวจสอบได้

49) นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์
และมีรูปแบบการบริหารเงินอุดหนุน
และเงินกองทุน

50) การบริหารงานอุดหนุนและเงิน
กองทุนจะเน้นโครงการที่ให้
ผลตอบแทน เร็ว คุ่มค่า และเกิด
ประโยชน์สูงสุด

51) การอนุมัติเงินสนับสนุน จะเน้น
โครงการที่ให้ผลผลิตเพื่อเป็นวัตถุดิบ
ในการประกอบอาหารเป็นหลัก

ด้านการฝึกอบรมวินัยและความรับผิดชอบ

52) นักเรียนได้ฝึกตนเองให้มีระเบียบ
วินัย อย่างเหมาะสม เช่น การฝึก
ความตรงต่อเวลา การปฏิบัติตาม
กฎระเบียบของวิทยาลัยฯ

53) นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ
องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่ง
ประเทศไทย

54) นักเรียนได้มีโอกาสฝึกและได้รับการ
ปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม

55) นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการเขียน
รายงานประจำวันเกี่ยวกับการรับ
ผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

56) ให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจการ
องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่ง
ประเทศไทย (อ.ก.ท.) เช่น การเปิด
โอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ โดยมี

การให้เวลาเรียนเพื่อไปร่วมกิจกรรม
ต่างๆ ที่ทางวิทยาลัยจัดขึ้น

57) ให้การสนับสนุนและจัดกิจกรรมตาม
รูปแบบลูกเสือวิสามัญ

58) นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัด
กิจกรรมส่งเสริมรักษาสีสิ่งแวดล้อม
และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

59) นักเรียนได้มีโอกาสทัศนศึกษา ดูนาน
นอกสถานที่ เพื่อพัฒนาความรู้และ
ประสบการณ์

60) วิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุน
กิจกรรมนันทนาการ เช่น การ
แข่งขันกีฬา กรีฑา การแสดงดนตรี
การเล่นเกมส์ต่างๆ เพื่อเป็นการ
ผ่อนคลายความตึงเครียดของ
นักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี
หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่บริหาร ดูแลโครงการ ปฏิรูปการศึกษา
เกษตรเพื่อชีวิต ประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการหรือผู้ที่ทำหน้าที่แทนทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่าย
จัดการศึกษา ฝ่ายบริการการศึกษา ฝ่ายวางแผนงาน
การศึกษา และฝ่ายธุรกิจการศึกษา รวม 5 ราย ในแต่ละ
วิทยาลัย

2. ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นของ
ผู้บริหารสถานศึกษาต่อโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อ
ชีวิตต่อกิจกรรมทั้ง 10 ด้าน คือ การเตรียมความพร้อมของ
สภาพศึกษา การจัดเตรียมและพัฒนาที่พักอาศัย การพัฒนา
พื้นที่ทำกินของนักเรียน การจัดการเรียนการสอน การทำ
โครงการของนักเรียน การสนับสนุนโครงการ การประกอบ
อาหารและรับประทานอาหาร การบริหารเงินอุดหนุน การ
ฝึกอบรมวินัยและการรับผิดชอบ และการจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตรซึ่งในการวิจัยนี้จำแนกความคิดเห็นออกเป็น
5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็น

ด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก

3. โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต หมายถึงโครงการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรของเกษตรกรที่ขาดโอกาสในการศึกษาต่อ ในอันที่จะพัฒนาให้เป็นผู้ผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพของไทยในอนาคต และ มุ่งเน้นให้การศึกษาเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการแก้ปัญหาความด้อยต่ำทางการศึกษาของบุคลากรเกษตรกรให้มีพื้นฐานการศึกษาสูงขึ้น ดังนั้นทุกวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศต้องดำเนินการปฏิบัติงานตามแนวทางที่กรมอาชีวศึกษากำหนดกิจกรรมไว้ทั้ง 10 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย ได้ทำการรวบรวมข้อมูล ตลอดจน ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดการศึกษา โดย จำแนกเป็นส่วนๆ ดังนี้ คือ

1. ความคิดเห็น

เฉลิมพล พลวัน (2527) ให้ความหมายของความคิดเห็นไว้ว่า เป็นการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความรู้สึกของแต่ละบุคคล และทัศนคติที่ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคลเป็นเครือข่ายในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมา การลงความเห็นอาจเป็นไปในลักษณะเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่อาจจะบอกได้ว่า เป็นการถูกต้องหรือไม่และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่างๆ นั้น ประกอบด้วย ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทวี เสรยาบุญ (2520) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งอาจจะเป็นบุคคล กลุ่มคน หรือสถานการณ์ เป็นต้น ความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในทางเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับสิ่งนั้นก็ได้

2. โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

โครงการนี้เป็นโครงการที่จัดให้นักเรียนที่ด้อยโอกาสในชนบทที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนขยายโอกาสของสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) ได้

เข้าเรียนวิชาชีพเกษตรโดยได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียนตลอดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ของกรมอาชีวศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. เกษตรศาสตร์ นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนให้ที่พักรับมีการอยู่ประจำในวิทยาลัย ทำโครงการ โดยได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐและมีการเลี้ยงอาหารฟรีแก่นักเรียนตามโครงการนี้ โดยมีครูพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำปรึกษาในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นอย่างใกล้ชิด

ในการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตนั้น กรมอาชีวศึกษา (2539) ได้กำหนดแนวทางให้ทุกสถาบันปฏิบัติงานตามโครงการในด้านต่างๆ คือ

1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ได้แก่ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเตรียมสถานที่ต่างๆ พื้นที่ให้เพียงพอในการทำโครงการของนักเรียน มีการจัดเตรียมบ้านพัก ตลอดจนอุปกรณ์ต่างๆ ที่อำนวยความสะดวก การจัดเตรียมวัสดุฝึกงาน การแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำโครงการเกษตร การประสานความร่วมมือกับท้องถิ่น และหน่วยงานภาครัฐในการสนับสนุนงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

2) การจัดเตรียมและพัฒนาที่พักอาศัย ได้แก่ การปฏิบัติงานการดำเนินการจัดการเรื่องที่พักอาศัยให้มีความน่าอยู่อาศัย โดยจัดการเรื่องสุขอนามัยของบ้านพัก ระบบการรักษาความสะอาดการวางแผนการจัดการสัดส่วนพื้นที่ใช้สอยในบ้านพัก การจัดเวรผู้รับผิดชอบ ตลอดจนการประดับตกแต่งภูมิทัศน์โดยรอบบ้านพักให้มีความสวยงามนักเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตนี้ต้องอยู่ประจำในวิทยาลัย ซึ่งแต่ละคนจะได้เรียนรู้วิถีชีวิตของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างครบถ้วน มีการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการรับผิดชอบกิจกรรมที่จัดขึ้น มีการสร้างบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตย

3) การพัฒนาพื้นที่ทำกินของนักเรียน ได้แก่ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดเตรียมพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์ในการทำโครงการเกษตร รู้จักวางแผนใช้ประโยชน์จากที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการปลูกพืชหมุนเวียน การจัดระบบ

น้ำเพื่อการเกษตร และมีการหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้ในยามขาดแคลน นอกจากนี้มีการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างของดินให้เหมาะสมต่อการทำโครงการเกษตรด้านการปลูกพืชอันก่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ของดินต่อไป

4) การจัดการเรียนการสอน นักเรียนในโครงการนี้สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากวิทยาลัยไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้พร้อมทั้งเป็นบุคคลที่พร้อมจะพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต การเรียนจึงเป็นการผสมผสานระหว่างการเรียน การทำโครงการ การดำรงอยู่ในสังคม มีวิชาที่เรียน ได้แก่ วิชาพื้นฐานสามัญ วิชาชีพพื้นฐาน วิชาชีพเฉพาะ ตลอดจนวิชาชีพลูกเสือ โดยใช้หลักสูตรปวช. เกษตรศาสตร์ พ.ศ.2538 ของกรมอาชีวศึกษา

5) การทำโครงการของนักเรียน เป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต รัฐอุดหนุนให้นักเรียนทุกคนทำโครงการในสถานศึกษานักเรียนออกแรงในการปฏิบัติงานเสริมสร้างให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการปฏิบัติงานจริงในโครงการ ผลจากการปฏิบัติจะก่อให้เกิดผลผลิตที่จะนำไปประกอบอาหาร เพื่อการยังชีพ และเป็นที่มาของรายได้ที่จะนำไปจ่ายเป็นสวัสดิการของนักเรียน เช่น เสื้อผ้า ชุดปฏิบัติงาน ฯลฯ

6) การสนับสนุนโครงการ ได้แก่ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับความร่วมมือและการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการจากหน่วยงานราชการภายในจังหวัด เช่น สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท ฯลฯ และการได้รับความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของสถานศึกษานอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์ เช่น การขุดบ่อเลี้ยงปลา พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาช่วยให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่าย

7) การประกอบอาหารและรับประทานอาหารเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญตามนโยบายซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องช่วยเหลือตนเองได้ เมื่อมาเป็นนักเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษาเพื่อเกษตร ต้องประกอบอาหารเป็น รู้จักการเตรียมอาหารให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ ตลอดจนทั้งด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร และจัดอาหารให้เพื่อนๆ ได้รับประทาน ตลอดจนทั้ง

การทำความสะอาดภาชนะและอุปกรณ์ต่างๆ ในการรับประทานอาหาร

8) การบริหารเงินอุดหนุนนักเรียน ได้แก่ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารเงินที่รัฐบาลมอบให้นักเรียนคนละ 5,000 บาท/ปี ให้เพียงพอในการศึกษาที่จะนำมาใช้จ่ายเป็นค่าวัสดุในการทำโครงการเกษตรโดยสถานศึกษามีการบริหารสนับสนุนเงินก้อนนี้ในอันที่จะช่วยให้นักเรียนได้มีอาหารรับประทาน โดยไม่ต้องรบกวนผู้ปกครองลักษณะของเงินที่เป็นเงินอุดหนุนทั่วไปที่จ่ายขาดให้บุคคลหรือองค์กร มีการจัดตั้งกองทุน มีคณะกรรมการช่วยกันบริหารให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักการใช้จ่ายเงินให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดและต้องมีความสอดคล้องกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรด้วย

9) การฝึกอบรมวินัยและฝึกความรับผิดชอบ ได้แก่ การปฏิบัติงานในด้านความมีวินัยในตนเอง มีการฝึกวิชาทหาร ลูกเสือ องค์กรเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ก.ท.) การตรงต่อเวลา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และมีการเขียนรายงานการปฏิบัติงานในแต่ละวัน ว่ามีการทำกิจกรรมใดบ้าง งานที่ดำเนินการสำเร็จ ลุล่วงไปมากน้อยแค่ไหน มีปัญหาและอุปสรรคใดบ้าง และต้องนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบการปฏิบัติงาน

10) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมทางด้านองค์การวิชาชีพ นันทนาการ ตลอดจนกิจกรรมอื่นๆ ตามความเหมาะสม เช่น การรักษาสภาพแวดล้อม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการจัดทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมกีฬาและดนตรีที่จะให้นักเรียนผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติงานในโครงการและเรียนมาทั้งวัน

3.ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตนั้น เป็นการแสดงออกจากรูสีก และพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีต่อการดำเนินโครงการที่เป็นทั้ง

รูปธรรมและนามธรรม สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นรู้ว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อเรื่องการดำเนินงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต เป็นไปในลักษณะใด อาจจะดูจากการแสดงออก เช่น อารมณ์ กิริยาท่าทาง การพูด ฯลฯ ความคิดเห็นที่แสดงออกมาเป็นผลมาจากความเชื่อทัศนคติ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่ได้สัมผัสกับการดำเนินงานในโครงการนี้ เป็นสำคัญ

นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดดังนี้

เพศ : เพศเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งมีผลต่อการเกิดความคิดเห็นที่แตกต่างกันหรือเหมือนกันได้ เนื่องจากความแตกต่างทางลักษณะทางชีววิทยาและแบบแผนการใช้ชีวิตตามลักษณะของวัฒนธรรมในแต่ละสังคม ซึ่งการศึกษาของ นิยม รักมาก (2538) พบว่า เพศของผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดยะลา ไม่มีความสัมพันธ์กันที่ทัศนคติต่อการปฏิบัติงานในด้านการนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน เช่นเดียวกับ สุมนา พุ่มประภาพ (2534) พบว่า เพศของครู ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ภาวะผู้นำ และทัศนคติในการประกอบอาชีพครู ด้านบทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดแต่อย่างใด

อายุ : อายุนับเป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดความคิดเห็นในการปฏิบัติงานได้ ดังเช่น พัทรี ภูบารุง (2536) พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ใน 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านกิจการศึกษาด้านส่งเสริมการศึกษา และด้านวางแผนและพัฒนา แต่มีความสัมพันธ์กับฝ่ายวิชาการ 6 ด้าน คือ งานทะเบียน งานหลักสูตรและการสอน งานกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร งานแนะแนวการศึกษา งานฝึกอบรมและวิชาชีพ และงานส่งเสริมวัฒนธรรมและจริยธรรม

วุฒิการศึกษา : วุฒิการศึกษาที่มีผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานอย่างมาก เช่น มินา อุดลย์เกษม (2543) พบว่า ผู้บริหารของโรงเรียนดอนบอสโก ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าอนุปริญญาและผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีทัศนคติต่อปรัชญาการศึกษาของโรงเรียนใน

ระดับดีมาก ส่วนผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษานุปริญญาหรือเทียบเท่า มีทัศนคติต่อปรัชญาการศึกษาในระดับดี ส่วนมงคล ชาวเรือ (2525) พบว่า วุฒิการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของสภาตำบลที่มีต่อโครงการสร้างงานในชนบทเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และการดำเนินงานทั่วไป

ตำแหน่งหน้าที่ : ตำแหน่งหน้าที่เป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งนำมาซึ่งการบรรลุความสำเร็จในการทำงานตามความมุ่งหมาย ซึ่ง สุทธิชาย ปรีชายศ (2538) พบว่า ตำแหน่งหน้าที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมแบบประสมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาวิชาเกษตรกรรมของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

อายุราชการและประสบการณ์การทำงาน : อายุราชการและประสบการณ์ทำงานมีส่วนเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของบุคคล โดยถ้าปฏิบัติงานมานานจนมีความรู้ความชำนาญในงานมากขึ้น ทำให้เกิดความคิดเห็นในงานที่ทำ ซึ่งรายงานของศูนย์ข้อมูลการศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้ (2533) สรุปไว้ว่า อาจารย์ที่มีอายุราชการและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดไม่แตกต่างกัน น่าจะเนื่องมาจากอาจารย์ทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานที่เหมือนกัน อาจารย์ที่บรรจุใหม่จะต้องได้รับการปฐมนิเทศและต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกาของหน่วยงานเช่นกัน

เงินเดือนหรือผลตอบแทนที่ได้รับ : กมลศักดิ์ ศรีอรุณ (2538) กล่าวว่า ครูผู้มีสถานะทางเศรษฐกิจ คือ มีรายได้ดี จะมีความคิดเห็นที่ดีต่อปัจจัยหลายประการ เช่น ปัจจัยการยอมรับนับถือ สภาพแวดล้อมการทำงาน ความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน ความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน ลักษณะของงาน และการปกครองบังคับบัญชา มากกว่าครูที่ไม่มีรายได้พิเศษในเรื่องนี้ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้เทคนิคในการบริหารบุคคล โดยมีการกระจายรายได้ให้ใกล้เคียงกันหรือมีสวัสดิการที่เหมาะสม

การเดินทางจากบ้านถึงวิทยาลัย : จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศที่เข้าร่วมปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อ

ชีวิตส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาเรื่องการเดินทาง และ อานันท์ ทาปทา (2533) พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทั้งสถานที่ตั้งบ้านเรือน และระยะทางระหว่างบ้านกับ โรงเรียน ไม่มีผลต่อการตัดสินใจของครู-อาจารย์ ใน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

แรงจูงใจ : เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้บุคคล บรรลุความสำเร็จในการทำงานตามความมุ่งหมาย ซึ่ง นันทวรรณ แก้วเอี่ยม (2531) พบว่า ผู้บริหารใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทั่วประเทศมีความคิดเห็น ต่อการใช้แรงจูงใจในการจัดกิจกรรมของนิสิตในด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม และด้านบำเพ็ญประโยชน์แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษา การศึกษานี้เป็นการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารในวิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีทั่วประเทศต่อโครงการปฏิรูปการศึกษา เกษตรเพื่อชีวิต ดังนั้น ประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารสถาน ศึกษา รวมทั้งสิ้น 4 ภูมิภาค จำนวน 225 ราย ทำการเก็บ ข้อมูลเพียง 205 ราย สำหรับอีก 20 ราย ใช้ในการทดสอบ แบบสอบถามโดยสุ่มจากจำนวนวิทยาลัยในแต่ละภาค ภาคละ 1 วิทยาลัย วิทยาลัยละ 5 ราย ได้แก่ วิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีสงขลา เพชรบุรี ลำพูน และนครราชสีมา (ดังแสดงในตาราง 1)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบ สอบถามที่ได้กำหนดโครงสร้างแน่นอนเพื่อให้ครอบคลุมชนิด ของคำถามที่มีทั้งคำถามชนิดปลายปิด ซึ่งได้กำหนดไว้ให้ เลือกตอบและคำถามชนิดปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบมีอิสระ ในการให้คำตอบ แบบสอบถามครอบคลุมลักษณะต่างๆ ดังนี้ คือ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม กายภาพ และจิตวิทยา ของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศ ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับโครงการปฏิรูปการศึกษา เกษตรเพื่อชีวิตปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารเกี่ยว กับโครงการ ฯลฯ

แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร ทั้งชุดคำถามได้รับการทดสอบหาค่าตอบเชื่อถือได้ของตัว ชีววัด ใช้คำสั่ง Reliability ในโปรแกรม เอสพีเอสเอส (SPSS) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของทั้งชุด คำถาม ถึงร้อยละ 98.0 นั่นคือ ข้อคำถามความคิดเห็นทั้ง ชุดคำถามมีความเชื่อถือได้ของความถูกต้อง ถึงร้อยละ 98.0 นั่นคือ ข้อคำถามนี้ความเชื่อถือได้สูงไม่ต้องตัดข้อใด ข้อหนึ่งออกไป เพียงแต่แก้ไขปรับปรุงข้อผิดพลาดบาง ประการในข้อคำถามให้ชัดเจน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์เพื่อหาค่าสถิติต่อไป

3.1 ค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ จิตวิทยา และความคิดเห็นของ ผู้บริหารการศึกษา

ตาราง 1 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในการศึกษาแยกตามภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย

ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง
วษท.*กำแพงเพชร	วษท. ชุมพร	วษท. อุดรธานี	วษท. เพชรบุรี
วษท. ตาก	วษท. ระนอง	วษท. ขอนแก่น	วษท. ราชบุรี
วษท. นครสวรรค์	วษท. สุราษฎร์ธานี	วษท. อุบลราชธานี	วษท. กาญจนบุรี
วษท. พิจิตร	วษท. นครศรีธรรมราช	วษท. นครพนม	วษท. สุพรรณบุรี
วษท. เพชรบูรณ์	วษท. พังงา	วษท. มหาสารคาม	วษท. ลพบุรี
วษท. สุโขทัย	วษท. กระบี่	วษท. ยโสธร	วษท. บางไทร (อยุธยา)
วษท. เชียงใหม่	วษท. สตูล	วษท. ร้อยเอ็ด	วษท. สิงห์บุรี
วษท. เชียงราย	วษท. ตรัง	วษท. นครราชสีมา	วษท. ชัยนาท

ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง
วษท. แพร่	วษท. สงขลา	วษท. ชัยภูมิ	วษท. อุทัยธานี
วษท. ลำพูน	วษท. พัทลุง	วษท. บุรีรัมย์	วษท. ฉะเชิงเทรา
วษท. พะเยา	วษท. นราธิวาส	วษท. ศรีสะเกษ	วษท. ชลบุรี
		วษท. สระแก้ว	
รวม 11 แห่ง	รวม 11 แห่ง	รวม 12 แห่ง	รวม 11 แห่ง
จำนวน 55 ราย	จำนวน 55 ราย	จำนวน 55 ราย	จำนวน 60 ราย

หมายเหตุ : วษท.*เป็นคำย่อจาก วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี

3.2 ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธแบบเพียร์สัน และไคสแควร์ใช้ในการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม และใช้เพื่อการทดสอบสมมติฐานในการศึกษา

3.4 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่มีผลต่อระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร ในการปฏิบัติงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

ผลสรุปและข้อคิดเห็น

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม กายภาพ และจิตวิทยาของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศพบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 47.3 ปี เรียนจบปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาเกษตรศาสตร์ และตำแหน่งหน้าที่ส่วนใหญ่ที่ดำรงอยู่ปัจจุบันเป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายจัดการศึกษา โดยอายุราชการที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมากที่สุด คือ น้อยกว่า 5 ปี ผู้บริหารวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่ได้รับคำตอบแทนใดๆ จากโครงการนี้ ส่วนระยะเวลาที่เข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตอยู่ในช่วง 2.3-4.5 ปี มากที่สุด ในด้านปัจจัยทางกายภาพพบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาในการเดินทางจากบ้านพักถึงวิทยาลัย ส่วนความเหมาะสมของสถานที่ที่วิทยาลัยตั้งอยู่ส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

จนถึงมาก (ดังแสดงในตาราง 2)

ด้านปัจจัยทางจิตวิทยา คือ แรงจูงใจ (ดังแสดงในตาราง 3) พบว่า ผู้บริหารวิทยาลัยส่วนใหญ่มีแรงจูงใจสูง การปฏิบัติงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตทั้งในด้านการได้รับการยอมรับจากระดับกรม ฯลฯ การยอมรับในระดับปฏิบัติ การได้รับการสนับสนุนปัจจัยด้านต่างๆ การประชาสัมพันธ์ การเข้ารับการเยี่ยมชมจากหน่วยงานอื่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงาน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินงานการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ การได้ไปเพิ่มพูนความรู้โดยการอบรม สัมมนา หรือดูงาน ทำให้เกิดแรงจูงใจและนำความรู้ที่ได้พบเห็นนำกลับมาใช้ประโยชน์ในวิทยาลัย

2. ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศ (ดังแสดงในตาราง 4) และการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม กายภาพ และจิตวิทยากับระดับความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการปฏิบัติงานในโครงการนี้ทั้ง 10 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะโครงการดังกล่าวเป็นนโยบายของรัฐบาลที่เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2539 จึงทำให้สถานศึกษาบางแห่งต้องปรับปรุงระบบการบริหารการศึกษาใหม่ทุกองค์กร จึงทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามนโยบายของโครงการ กอปรกับสถานศึกษาบางแห่งไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ ขึ้นอยู่กับศักยภาพของสถานศึกษาและบุคลากรในองค์กรที่

ตารางที่ 2 ลักษณะทั่วไปของปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ภายนอก ของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศเกี่ยวกับโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

ปัจจัย	ร้อยละของผู้บริหารทั้งหมด (n=183)
ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม	
เพศ	
ชาย	95.1
หญิง	4.9
อายุ (ปี)	
น้อยกว่า (30)	-
31-40	10.4
41-50	59.6
มากกว่า 50	30.
เฉลี่ย 47.3 ปี	0
ตำแหน่งหน้าที่	
ผู้อำนวยการวิทยาลัย	19.8
ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการศึกษา	24.0
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการศึกษา	18.0
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานศึกษา	21.3
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการศึกษ	16.9
อายุราชการที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร (ปี)	
น้อยกว่า 5	59.0
5-10	14.2
มากกว่า 10	26.8
เฉลี่ย 6.8 ปี	
เงินเดือนและผลตอบแทนที่ได้รับจากโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต	
ไม่ได้รับ	62.8
ได้รับเฉพาะค่าเบี้ยเลี้ยง	1.1
ได้รับเฉพาะค่าล่วงเวลา	25.1
ได้รับเฉพาะค่าสอนพิเศษ	-
ได้รับเฉพาะเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง	9.4
ได้รับ	1.6

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัย	ร้อยละของผู้บริหารทั้งหมด (n=183)
ระยะเวลาการเข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต (ปี)	
น้อยกว่า 2.3	18.6
2.3-4.5	71.3
มากกว่า 4.5	7.1
ปัจจัยทางกายภาพ	
การเดินทางจากบ้านพักถึงวิทยาลัย	92.3
ไม่มีปัญหา	5.5
มีปัญหา	2.2
ไม่ตอบ	
ความเหมาะสมของสถานที่ที่วิทยาลัยตั้งอยู่	
ไม่เหมาะสม	9.8
เหมาะสมน้อย	5.5
เหมาะสมปานกลาง	45.4
เหมาะสมมาก	39.3

ตารางที่ 3 ลักษณะปัจจัยทางจิตวิทยาของผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

แรงจูงใจ	ร้อยละของผู้บริหารทั้งหมด (n=183)
1. วิทยาลัยของท่านได้รับการยกย่องหรือยอมรับจากผู้บริหารระดับสูง จากการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต	
ใช่	69.9
ไม่ใช่	30.1
2. ท่านคิดว่าการสั่งการจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูง และได้รับการยอมรับ ในระดับปฏิบัติทำให้โครงการนี้ประสบผลสำเร็จได้	
ใช่	67.9
ไม่ใช่	32.2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แรงจูงใจ	ร้อยละของผู้บริหารทั้งหมด (n=183)
3. วิทยาลัยฯ ของท่านได้รับการสนับสนุนในด้านปัจจัยต่างๆ เช่น งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ และครุภัณฑ์ ตลอดทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ	
ใช่	60.7
ไม่ใช่	39.3
4. การประชาสัมพันธ์ การออกหนังสือข่าวสาร การใช้สื่อทางวิทยุ โทรทัศน์ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะกระตุ้นให้โครงการนี้สำเร็จได้	
ใช่	84.7
ไม่ใช่	15.3
5. วิทยาลัยของท่านเคยมีบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐ และเอกชน เข้ามาชมกิจการเกี่ยวกับโครงการเด่นของโครงการปฏิรูปการศึกษา เกษตรเพื่อชีวิต	
ใช่	88.5
ไม่ใช่	11.5
6. นโยบายการบริหารงานได้แก่ การให้รางวัล การประกาศเกียรติคุณ การให้คำขวัญความชอบเป็นกรณีพิเศษ เป็นวิธีบริหารงานอย่างหนึ่ง ที่จะทำให้ผู้บังคับบัญชาเกิดแรงจูงใจ และมีกำลังใจในการทำงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จยิ่งๆ ขึ้นไป	
ใช่	85.8
ไม่ใช่	14.2
7. การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ย่อมก่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะ ทำให้โครงการนี้ประสบผลสำเร็จ	
ใช่	98.9
ไม่ใช่	1.1
8. การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ ได้แสดงความคิดเห็น อย่างตรงไปตรงมา ไม่ว่าผลที่ออกมาจะเป็นบวกหรือลบ จะส่งเสริมทำให้ โครงการนี้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น	
ใช่	95.6
ไม่ใช่	4.4

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แรงจูงใจ	ร้อยละของผู้บริหารทั้งหมด (n=183)
9. การที่ผู้ร่วมงานทำงานเป็นทีม และมีการได้มีการหารือในการแก้ปัญหา อย่างอิสระ พร้อมทั้งขอคำปรึกษาจากผู้บริหารเป็นครั้งคราว ทำให้โครงการ นี้ถูกล่วงไปด้วยดี	
ใช่	98.9
ไม่ใช่	1.1
10. การไปเพิ่มพูนความรู้โดยการฝึกอบรม สัมมนา หรือดูงาน แล้วทำให้เกิด แรงจูงใจต่อการที่จะนำความรู้มาปรับปรุงการเรียนการสอนต่อโครงการนี้	
ใช่	96.2
ไม่ใช่	3.8
คะแนนรวมของแรงจูงใจ	
13 คะแนน	0.5
14 คะแนน	1.6
15 คะแนน	3.3
16 คะแนน	7.1
17 คะแนน	12.6
18 คะแนน	14.2
19 คะแนน	28.4
20 คะแนน	32.3
สรุปคะแนนรวมของแรงจูงใจ	
แรงจูงใจสูง	60.7
แรงจูงใจต่ำ	39.3

หมายเหตุ : แรงจูงใจสูง = ตั้งแต่ 15 ขึ้นไป
แรงจูงใจต่ำ = น้อยกว่า 15

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต
ทั้ง 10 ด้าน

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการเตรียมความพร้อมของวิทยาลัย							
1	เตรียมสถานที่เพื่อรองรับการเข้าเรียน ในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อ ชีวิตอย่างเพียงพอ	43.2	33.9	18.6	3.3	1.1	4.15
2	ปรับปรุงพื้นที่เพื่อให้นักเรียนได้ทำ โครงการเกษตรไว้พร้อม	28.4	42.1	22.4	6.6	0.5	3.91
3	จัดเตรียมแหล่งน้ำการเกษตรเพียงพอ ต่อการทำโครงการเกษตร	34.4	37.2	19.1	8.7	0.6	3.96
4	งานสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา เพื่ออำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อ ความต้องการของนักเรียน	32.2	35.5	24.0	6.1	2.2	3.90
5	จัดเตรียมครุภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานตามโครงการไว้อย่าง เพียงพอ	18.0	39.9	33.3	7.7	1.1	3.66
6	เตรียมบุคลากรที่มีความรับผิดชอบต่อ การปฏิบัติงานตามโครงการ เช่น อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ครู- พี่เลี้ยง	27.9	39.9	26.8	4.4	1.0	3.89
7	เตรียมโครงการเกษตร เช่น โครงการ ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ไว้ให้เพียงพอ เพื่อจะ ได้มีวัตถุดิบใช้ประกอบอาหารในช่วง แรกของการเข้าเรียน	20.2	38.8	29.5	11.5	-	3.68
8	กำหนดครูพี่เลี้ยงต่อจำนวนนักเรียนที่ รับผิดชอบ 1 : 30 มีความเหมาะสม	31.7	35.5	23.5	7.7	1.6	3.88
ค่าเฉลี่ยรวม							3.88 ^{±0.73}

มีความคิดเห็นระดับสูง 21.3% (>4.61)

มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 76.5% (2.15-4.16)

มีความคิดเห็นระดับต่ำ 2.2% (<2.15)

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการจัดเตรียมและพัฒนาที่พักอาศัย							
9	ดำเนินการก่อสร้างหรือปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้มีความน่าอยู่อาศัย	25.1	38.8	26.8	6.6	2.7	3.77
10	พัฒนาที่พักอาศัยให้ถูกสุขลักษณะ	21.9	36.6	31.7	7.7	2.1	3.68
11	กำหนดข้อตกลงหรือกติกาในการอยู่ร่วมกันในที่เหมาะสม เช่น การรักษาความสะอาดเวลานอน ตื่นนอน เวลาทำการบ้าน เวลาพบทวนบทเรียน ฯลฯ	25.7	42.6	26.8	4.4	0.5	3.89
12	การวางแผนและจัดสัดส่วนพื้นที่ใช้สอยในบ้านพักได้เหมาะสม	19.1	45.9	26.8	7.7	0.5	3.75
13	จัดเวรยามผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาความปลอดภัยของทรัพย์สินในที่พักอาศัย						
14	จัดบริเวณที่พักอาศัยได้เหมาะสม	19.1	38.8	35.5	5.5	1.1	3.69
15	เตรียมที่พักอาศัยได้มาตรฐานและเหมาะสม เช่น มีมุ้งลวด เหล็กคัตโตะทำงาน และที่อ่านหนังสือ มีตู้สำหรับใส่เสื้อผ้า และของใช้ส่วนตัว	14.8	41.5	30.1	10.4	3.2	3.54
ค่าเฉลี่ยรวม						3.70±0.78	

มีความคิดเห็นระดับสูง 16.9% (>4.48)

มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 68.3% (2.92-4.48)

มีความคิดเห็นระดับต่ำ 14.8% (<2.92)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการพัฒนาพื้นที่ทำกินของนักเรียน							
16	การปรับปรุงพื้นที่ทำกินให้มีความ เหมาะสมต่อการทำโครงการเกษตร	22.4	42.1	27.3	7.1	1.1	3.78

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
17	มีส่วนช่วยในการวางแผนการใช้ประโยชน์ จากพื้นที่ทำกิน	15.3	43.7	31.7	3.1	2.2	3.68
18	อาจารย์และนักเรียนได้ร่วมกันใช้ประโยชน์ จากพื้นที่ทำกินแบบหมุนเวียน ตามที่ได้วางแผนไว้	16.4	39.3	32.4	10.4	1.6	3.58
19	พัฒนาการใช้น้ำเพื่อการเกษตร เช่น การ ใช้น้ำแบบร่องคู แบบพ่นหมอก เหมาะสม กับสภาพพื้นที่ทำกิน	15.3	35.5	32.8	14.2	2.2	3.48
20	ปรับปรุงลักษณะโครงสร้างของดินให้ เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืช	15.3	32.8	37.7	13.1	1.1	3.44
ค่าเฉลี่ยรวม							3.59 ^{±0.84}
มีความคิดเห็นระดับสูง 15.8% (>4.43)							
มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 70.5% (2.75-4.43)							
มีความคิดเห็นระดับต่ำ 13.7% (<2.75)							

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการจัดการเรียนการสอน							
21	กำหนดตารางการปฏิบัติงานประจำวัน ได้สอดคล้องกับระยะเวลา	20.8	44.3	29.5	4.9	0.5	3.80
22	การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพพื้นฐาน และวิชาสามัญมีความเหมาะสม	22.4	47.5	25.1	4.4	0.5	3.87
23	การเรียนการสอนวิชาชีพเป็นกลุ่มรายวิชา มีความสอดคล้องกัน	24	44.8	26.8	4.4	-	3.89
24	การเรียนการสอนเน้นให้นักเรียนทั้ง ทฤษฎีและปฏิบัติการเกษตรที่สามารถ นำไปประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพ จริง เมื่อจบการศึกษา	29	42.6	25.1	2.7	0.5	3.97

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
26	การเรียนการสอนวิชาชีพเฉพาะ ได้ฝึก ให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำโครงการ เกษตร	26.2	45.4	24.6	3.8	-	3.94
27	กำหนดให้นักเรียนเลือกวิชาชีพได้อย่าง อิสระตามสนใจ เช่น พืชศาสตร์ สัตว- ศาสตร์ และอุตสาหกรรม	29.0	37.7	27.3	4.9	1.1	3.89
28	การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแผน งานหรือโครงการที่นำเสนอของอนุมัติมี ส่วนในการเสริมประสบการณ์ ทักษะ ความรู้ในการประกอบอาชีพได้อย่างแท้ จริง	27.9	43.2	25.7	3.2	-	3.96
ค่าเฉลี่ยรวม							3.90±0.71

มีความคิดเห็นระดับสูง 21.9% (>4.61)

มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 77.6% (2.19-4.61)

มีความคิดเห็นระดับต่ำ 0.5% (<2.19)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการทำโครงการของนักเรียน							
29	นักเรียนได้ทำโครงการอย่างต่อเนื่อง	24.0	39.9	26.8	7.7	1.6	3.74
30	การทำโครงการของนักเรียนเป็นที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร	29.5	39.3	22.4	7.7	1.1	3.89
31	การทำโครงการเกษตรให้กับผู้เรียนได้รับความรู้ ความชำนาญ ในด้านการผลิต การจัดการตลาด	27.3	40.4	25.7	6.6	-	3.89
32	การทำโครงการเกษตรของนักเรียน เป็นการสร้างนิสัยให้รักอาชีพเกษตรอันเป็นที่มาของรายได้	27.3	46.4	20.8	5.5	-	3.96

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการประกอบอาหารและการรับประทานอาหาร							
39	นักเรียนได้รับความรู้ทักษะเกี่ยวกับการเลือกและการเตรียมวัตถุดิบที่จะนำมาประกอบอาหาร	21.3	37.7	32.2	7.2	1.6	3.70
40	นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักโภชนา-การและการประกอบอาหารในวัตถุดิบที่โครงการฯ เตรียมไว้ให้	19.1	37.7	36.1	4.4	2.7	3.66
41	นักเรียนมีความรู้และทักษะในการปรุงอาหารสำหรับรับประทานอาหารถูกสุข-ลักษณะ	18.6	42.6	30.6	6.6	1.6	3.70
42	นักเรียนมีความรู้และทักษะในการทำ ความสะอาดภาชนะและอุปกรณ์ในการประกอบอาหาร	20.8	46.9	25.7	5.5	1.1	3.81
43	นักเรียนได้หมุนเวียนรับผิดชอบในการประกอบอาหารร่วมกัน	36.6	37.7	19.1	5.5	1.1	4.03
44	นักเรียนมีความรู้ทักษะในการจ่ายตลาด และการคำนวณวัตถุดิบในการประกอบอาหาร	9.8	19.7	43.2	22.4	4.9	3.07
45	วิทยาลัยฯ ได้จัดเตรียมอุปกรณ์งานบ้านงานครัวไว้บริการนักเรียน	33.8	36.4	23.5	5.5	1.1	3.96
ค่าเฉลี่ยรวม						3.70±0.79	
มีความคิดเห็นระดับสูง 16.9% (>4.49)							
มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 6.61% (2.91-4.49)							
มีความคิดเห็นระดับต่ำ 16.9% (<2.91)							
ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการบริหารเงินอุดหนุน							
46	ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุนกองทุนนักเรียนได้เหมาะสม	36.6	39.9	16.9	3.8	2.8	4.01

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
47	ได้แต่งตั้งตัวแทนนักเรียนเป็นคณะกรรมการบริหารเงินอุดหนุนและเงินกองทุน	18.0	29.0	34.4	10.4	8.2	3.38
48	คณะกรรมการที่ประกอบด้วยอาจารย์และนักเรียนร่วมร่างกฎระเบียบ การบริหารเงินอุดหนุนและเงินกองทุนได้อย่างเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้	21.3	35.0	26.2	9.3	8.2	3.52
49	นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์และมีรูปแบบการประเมินเงินอุดหนุนและเงินกองทุน	13.7	24.0	42.6	11.5	8.2	3.23
50	การบริหารอุดหนุนและเงินกองทุนจะเน้นโครงการที่ให้ผลตอบแทนเร็วคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด	22.4	41.5	27.3	6.0	2.8	3.75
51	การอนุมัติเงินสนับสนุนจะเน้นโครงการที่ให้ผลผลิตเพื่อเป็นวัตถุดิบในการประกอบอาหารเป็นหลัก	26.8	42.6	22.4	4.9	3.3	3.85
ค่าเฉลี่ยรวม							3.63 ^{±0.73}
มีความคิดเห็นระดับสูง 13.7% (>4.51)							
มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 73.2% (2.75-4.51)							
มีความคิดเห็นระดับต่ำ 13.1% (<2.75)							

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการฝึกระเบียบความรับผิดชอบ							
52	นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองให้มีระเบียบวินัยอย่างเหมาะสม เช่น การฝึกความตรงเวลา การปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัยฯ	22.4	46.4	21.1	5.5	1.6	3.83

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
53	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของ องค์การเกษตรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ก.ท.)	45.4	39.9	12.6	1.6	0.5	4.82
54	นักเรียนได้มีโอกาสฝึกและได้รับการ ปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรม	33.3	43.7	22.4	0.5	-	4.10
55	นักเรียนได้มีโอกาสฝึกการเขียนรายงาน ประจำวันเกี่ยวกับความรับผิดชอบใน หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	19.1	38.3	30.1	7.7	4.9	3.59
ค่าเฉลี่ยรวม							3.95 [±] 0.75
มีความคิดเห็นระดับสูง 22.4% (>4.70)							
มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 59% (3.20-4.70)							
มีความคิดเห็นระดับต่ำ 18.6% (<3.20)							

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร							
56	ให้การสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมองค์การเกษตรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อ.ก.ท.) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะโดยมีการให้เวลาเรียนเพื่อไปเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่วิทยาลัยจัดขึ้น	41.5	43.2	12.0	2.7	0.6	4.22
57	ให้การสนับสนุนและจัดกิจกรรมตามรูปแบบลูกเสือวิสามัญ	24.6	41.5	29.5	1.6	2.8	3.84
58	นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมส่งเสริมรักษาสีแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	26.2	50.3	18.6	3.8	1.1	3.97

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	กิจกรรม	ระดับความคิดเห็น (n=183)					ค่าเฉลี่ย
		เห็นด้วย อย่างมาก	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างมาก	
59	นักเรียนได้มีโอกาสทัศนศึกษาดูงาน นอกสถานที่เพื่อพัฒนาความรู้และ ประสบการณ์	18.0	37.7	31.1	8.7	4.4	3.56
60	วิทยาลัยฯ ส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมนันทนาการ เช่น การแข่งขัน กีฬา กรีฑา การแสดงดนตรี การเล่น เกมส์ต่างๆ เพื่อเป็นการผ่อนคลาย ความตึงเครียดของนักเรียน	45.4	40.4	13.1	1.1	-	4.30
ค่าเฉลี่ยรวม							3.98 ^{±0.72}

มีความคิดเห็นระดับสูง 18.0% (>4.70)

มีความคิดเห็นระดับปานกลาง 65.6% (3.26-4.70)

มีความคิดเห็นระดับต่ำ 16.4% (<3.26)

หมายเหตุ :

ระดับความคิดเห็นเฉลี่ย มีดังนี้

ช่วงคะแนน 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างมาก

ช่วงคะแนน 1.81-2.60 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ช่วงคะแนน 2.61-3.41 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ช่วงคะแนน 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วย

ช่วงคะแนน 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างมาก

รับผิดชอบ ขณะเดียวกันผู้บริหารบางส่วนเองยังไม่มีความ
ชัดเจนของการปฏิบัติงานในโครงการนี้ และที่สำคัญยิ่ง คือ
การจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรจากภาครัฐล่าช้าไม่
ทันเวลาที่ต้องดำเนินงานตามโครงการ

และจากการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทาง
เศรษฐกิจ สังคม กายภาพ และจิตวิทยา กับความคิดเห็น
ของผู้บริหารต่อการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษา
เกษตรเพื่อชีวิต อันเป็นการทดสอบสมมุติฐาน (ดังแสดงใน
ตาราง 5) พบว่า มีตัวแปร 4 ตัวแปร คือ ตำแหน่งหน้าที่
($\chi^2 = 29.15$) และพบว่าผู้บริหารที่มีเงินเดือน จำนวน

ครั้ง และแรงจูงใจมากขึ้น จะมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติ
งานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิตมากขึ้น
ตามลำดับ

3. สำหรับการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน
เพื่อหาตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อระดับความคิดเห็นของ
ผู้บริหารวิทยาลัยที่เข้าปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการ
ศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต (ดังแสดงในตาราง 6) พบว่ามี 3
ปัจจัย คือ แรงจูงใจ เงินเดือนของผู้บริหาร และจำนวนครั้ง
ในการสัมมนาเป็นปัจจัยอิสระที่มีผลต่อระดับความคิดเห็น
ของผู้บริหารในการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษา

ตาราง 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ กายภาพ และจิตวิทยา กับความคิดเห็นของผู้บริหาร
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทั่วประเทศในการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเพื่อชีวิต

ประเภทของปัจจัย	ค่าไคสแควร์ (χ^2)	ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ (r)
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม		
- เพศ	5.12 ^{ns}	0.10 ^{ns}
- อายุ		
- วุฒิการศึกษา	4.15 ^{ns}	0.06 ^{ns}
- ตำแหน่งหน้าที่	29.15 ^{**}	
- อายุราชการในฐานะผู้บริหาร		
- จำนวนครั้งที่สัมมนา		
- เงินเดือน		
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม		
- ผลตอบแทนที่ได้รับจากโครงการ	0.17 ^{ns}	
- ระยะเวลาที่เข้าปฏิบัติงานในโครงการฯ		
ปัจจัยทางด้านกายภาพ		
- ปัญหาการเดินทางจาก บ้านพักมหาวิทยาลัย	1.84 ^{ns}	0.09 ^{ns}
- ความเหมาะสมของสถานที่ที่วิทยาลัย ตั้งอยู่	8.64 ^{ns}	
ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา		
- แรงจูงใจ		0.49 ^{**}

หมายเหตุ: ns ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P > 0.05$
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < 0.05$
** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < 0.01$

ตาราง 6 การวิเคราะห์ถดถอยพหุขั้นตอนของปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ กายภาพ และจิตวิทยาของผู้บริหารวิทยาลัย
ที่มีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ ถดถอย	ค่าความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน	T-Test	ค่าสัมประสิทธิ์ การ พยากรณ์ที่เปลี่ยนแปลง (R ² -Change)
ค่าคงที่ (a)	-18.69	31.45	-0.59 ^{ns}	
แรงจูงใจ	11.68	1.63	7.18 ^{**}	0.24 ^{**}
เงินเดือนของผู้บริหาร	0.001	0.00	2.36 [*]	0.02 ^{**}
จำนวนครั้งที่สัมมนา	1.69	0.74	2.28 [*]	0.02 ^{**}

หมายเหตุ: ns ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P > 0.05$, $F_{3,179} = 23.21$, $R = 0.529$, $R^2 = 0.28$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < 0.05$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P < 0.01$

เกษตรเพื่อชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์คือ $R^2 = 0.28$ นั่นคือ เราควรนำปัจจัยดังกล่าวเข้าร่วมพิจารณาประกอบการวางแผนในการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปฯ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดแก่ ครู อาจารย์ และนักเรียน ผู้มีส่วนร่วมกับโครงการนี้โดยตรง

ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่เข้าร่วมในการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต

ปัญหาสำคัญที่พบ คือ ผู้บริหารวิทยาลัยประสบปัญหาด้านผู้บังคับบัญชาชั้นสูงในระดับกรม ซึ่งสั่งการโดยไม่ดูลักษณะและศักยภาพของวิทยาลัย ครูอาจารย์เมื่อได้รับหน้าที่พิเศษในการคุมนักเรียนมักจะเกี่ยงกัน เพราะผลตอบแทนที่ได้รับไม่สมดุลง่าย ส่วนด้านงบประมาณได้รับไม่ค่อยตรงกับเวลาปฏิบัติงานจริงๆ และรายจ่ายอื่นๆ ก็ไม่ตรงกับสภาพเศรษฐกิจในยุคปัจจุบัน ส่วนปัญหาของนักเรียนที่ผู้บริหารวิทยาลัยพบ ได้แก่ นักเรียนไม่ค่อยตั้งใจเรียนขาดความรับผิดชอบต่อการเรียนและการทำโครงการ มักจะฝึกทักษะเบี่ยงเบนของสถานศึกษาและพื้นฐานของนักเรียนทั้งในด้านเศรษฐกิจและการศึกษา

ก็มีความแตกต่างกัน ยากที่จะจัดการศึกษาให้เท่าเทียมกันได้

ข้อเสนอแนะของผู้บริหารวิทยาลัย ได้แก่ ให้ทางวิทยาลัย ได้แก่ ให้ทางวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีจัดเตรียมเรื่องสถานที่พักอาศัย พื้นที่ทำโครงการเกษตรระบบสาธิตแบบโลก การจัดระบบการใช้น้ำ และแหล่งน้ำให้เพียงพอความต้องการของนักเรียนก่อนเปิดเรียนอย่างน้อย 2 สัปดาห์ นอกจากนี้ ครู-อาจารย์ ควรเป็นแบบอย่างที่ดี และสำคัญยิ่งคือ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้บังเกิดขึ้นกับนักเรียนในอันที่จะเป็นเยาวชนของชาติในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยที่เข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต คือ แรงจูงใจ เงินเดือนของผู้บริหารและจำนวนครั้งในการสัมมนา นอกจากนี้พบว่าผู้บริหารที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นในการปฏิบัติงานตามโครงการปฏิรูปการศึกษาเพื่อชีวิตที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้น ในการที่จะทำให้การปฏิบัติงานในโครงการนี้สัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตำแหน่ง

หน้าที่ผู้บริหาร การปรับเงินเดือน หรือการพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ หรือการได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือน หรือรายปีสำหรับผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่รับผิดชอบ หรือร่วมปฏิบัติงานในโครงการนี้ ตลอดจนการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารและผู้ร่วมปฏิบัติงานในโครงการเข้าประชุม อบรม สัมมนามากขึ้น เพราะจะได้รับทราบปัญหา มีการวิเคราะห์ร่วมกัน ช่วยกันแก้ปัญหาของแต่ละสถาบัน ฉะนั้น การจัดกิจกรรมเช่นนี้บ่อยๆ จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการนี้โดยตรง ทั้งนี้ ทางกรมอาชีวศึกษาควรจัดงบประมาณส่วนหนึ่งไว้สำหรับการจัดประชุมสัมมนาอย่างน้อยปีละ 1-2 ครั้ง และเวียนกันเป็นเจ้าภาพในแต่ละภาค

2. ด้านการจัดการต่อโครงการปฏิรูปการศึกษา เกษตรเพื่อชีวิต ทั้ง 10 ด้าน ผู้บริหารวิทยาลัยควรวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียนอย่างน้อย 2 สัปดาห์ให้มีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการให้รับผิดชอบในแต่ละด้าน โดยกระจายตามความสามารถของกลุ่มชน และมีการหารืออย่างใกล้ชิด สำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีปัญหาตลอดทั้งรายงานปัญหาให้ผู้บริหารเมื่อปฏิบัติงานเสร็จสิ้นทุกครั้ง

3. ผู้บริหารสถาบันควรมีการประชุมปรึกษาหารือในการปฏิบัติงานร่วมกับครูผู้สอน ครูพี่เลี้ยง นักเรียน ผู้ปกครอง และเจ้าของสถานประกอบการที่รับเด็กในโครงการนี้ออกไป เพื่อที่จะได้รับทราบปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของโครงการฯ ตลอดจนทั้งคุณภาพของนักเรียน เมื่อออกสู่สังคมภายนอก ในอันที่จะได้แนวทางมาแก้ไขให้โครงการนี้บรรลุผลสำเร็จยิ่งขึ้นไปในอนาคต

4. ผู้บริหารวิทยาลัยควรศึกษาติดตามผลและประเมินผลนักเรียนที่จบการศึกษาตามโครงการปฏิรูปการต่างๆ ที่ไปทำงานในสถานประกอบการหรือธุรกิจส่วนตัว เพื่อจะได้ทราบประสิทธิภาพของเด็กนักเรียน เมื่อออกไปสู่สถานประกอบการว่านักเรียนมีคุณภาพอย่างไรในอันที่จะปรับปรุงโครงสร้างให้โครงการนี้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

บรรณานุกรม

- กมลศักดิ์ ศรีอรุณ. (2528). ความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน.
- กรมอาชีวศึกษา. (2539). โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา
- กรมอาชีวศึกษา. (2540). นโยบายเร่งด่วนโครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา
- กรมอาชีวศึกษา. (2541). โครงการปฏิรูปการศึกษาเกษตรเพื่อชีวิต. กรุงเทพมหานคร : กรมอาชีวศึกษา.
- เฉลิมพล พลวัน. (2527). ความคิดเห็นของข้าราชการที่มีต่อโครงการจัดหน่วยงานบริการเคลื่อนที่ศึกษากรณีข้าราชการจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทวี เลาบุญ. (2520). ความคิดเห็นของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นันทวรรณ แก้วเอี่ยม. (2531). ความพึงพอใจของผู้บริหารอาจารย์และนิสิตที่มีต่อกิจกรรมนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- นิยม รักมาก. (2538). การนิเทศงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พัชรี ภู่อารุง. (2536). การปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามทัศนะของครู-อาจารย์โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มงคล ชาวเรือ. (2525). ความคิดเห็นของประธานสภา
ตำบล จังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อโครงการสร้าง
งานในชนบท พ.ศ. 2524. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

มีนา อุดลย์เกษม. (2534). ทัศนคติของผู้บริหารและครูใน
โรงเรียนของมูลนิธิกสิณีผู้รับใช้ดวงหทัยกมลของ
พระแม่มาลีต่อปรัชญาการศึกษาดอนบอสโก.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้. (2533). ทัศนะของครู
เกี่ยวกับภาระกิจการงานในหน้าที่ กว่าจะเป็นศูนย์
การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้. สงขลา : ฝ่ายการ
พิมพ์ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้.

สุทธิชาติ ปรีชายศ. (2518). ความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมแบบประสมเกี่ยวกับการเกษตรกรรม
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุนนา พุ่มประภาพ. (2534). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เป็น
สตรีในสถานศึกษาในทัศนคติของครูในจังหวัด
นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร.

อานันท์ ทาปทา. 2533. “ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อ
ศักยภาพการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับ
มัธยมศึกษา กรณีศึกษา อำเภอกันทรลักษ์
จังหวัดศรีสะเกษ”. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.